

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Saopštenje za medije

Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture

Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione i druge infrastrukture je značajna pretpostavka za efikasan razvoj elektronskih komunikacija i isto je u visokom stepenu zastupljeno među operatorima u Crnoj Gori. Trenutno operatori zajedno koriste:

- telekomunikacionu kablovsku kanalizaciju u dužini 710 km, što je duplo više nego 2015. godine;
- prostor na 333 antenska stuba, odnosno na 55% od ukupnog broja antenskih stubova u Crnoj Gori;
- prostor u 228 telekomunikacionih objekata, odnosno u 31% od ukupnog broja telekomunikacionih objekata u Crnoj Gori;
- stubove javne rasvjete u 8 opština u Crnoj Gori,

pri čemu je zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture u stalnom porastu.

Razvoj elektronskih komunikacija je uslovljen postojanjem odgovarajuće infrastrukture koja služi za smještaj elektronskih komunikacionih mreža i njihovih pripadajućih elemenata putem kojih operatori pružaju elektronske komunikacione usluge. Savremene elektronske komunikacione usluge mogu se pružati samo preko elektronskih komunikacionih mreža koje imaju mogućnost da podrže nove tehnologije (FTTx, 4G, 5G), a preduslov za instalaciju i rad takvih mreža je postojanje odgovarajuće infrastrukture, kako elektronske komunikacione tako i druge koja je u mogućnosti da to podrži. Operatorima elektronskih komunikacija, koji ne posjeduju potrebnu infrastrukturu, omogućeno je da, koristeći elektronsku komunikacionu infrastrukturu drugih operatora i vlasnika komunalne i druge infrastrukture, brzo i sa nižim troškovima razvijaju i grade svoje elektronske komunikacione mreže.

Zakon o elektronskim komunikacijama je propisao obavezu zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture na način da su operatori obavezni da isto omoguće u skladu sa raspoloživim kapacitetima, ako je takvo korišćenje tehnički izvodljivo i ne izaziva smetnje. Takođe, Zakonom o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina je propisano zajedničko korišćenje i koordinirana izgradnja fizičke infrastrukture (cijevi, stubovi, vodovi, prostorije za nadzor, okna, ormarići, zgrade ili ulazi u zgrade, antenske instalacije i antenski stubovi i nosači), čime je unaprijeđena efikasnost razvoja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina i primjena novih tehnologija sa smanjenim troškovima. Na taj način se elektronske komunikacione mreže brže puštaju u rad, smanjuju troškovi, štite kulturna dobra i prostor, kao jedan od najvažnijih resursa.

Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture je doprinijelo boljoj pokrivenosti širokopojasnim pristupnim mrežama u Crnoj Gori, tako da je trenutno 85,12% domaćinstava pokriveno fiksnim širokopojasnim pristupom internetu, mobilnim širokopojasnim pristupom 97% stanovništva, dok su za čak 78,46% domaćinstava dostupni priključci sa brzinama pristupa internetu većim od 100Mb/s. Zastupljenost tehnologija kojim su fiksnim širokopojasnim pristupom internetu pokrivena domaćinstva je: 71% FTTx (pristupna mreža sa optičkim vlaknima), 69% VDSL (brza digitalna pretplatnička linija), 49% HFC (hibridna optičko-koaksijalna mreža) i 18% ADSL (asimetrična digitalna pretplatnička linija), pri čemu je pokrivenost FTTx priključcima, kao najmodernijim, u stalnom porastu.

Podaci o raspoloživosti postojeće elektronske komunikacione infrastrukture i planovi za izgradnju nove od velikog su značaja u procesu planiranja i izgradnje novih elektronskih komunikacionih mreža. Kako bi operatorima elektronskih komunikacija i drugim subjektima obezbjedila dostupnost podataka o elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je razvila Geoportal, koji je dostupan na internet adresi <http://geoportal.ekip.me>. Operatori su obavezni da Agenciji redovno dostavljaju podatke o svojoj elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi, a Agencija te podatke objavljuje na Geoportalu. Geoportal sadrži podatke o postojećoj i planiranoj infrastrukturi operatora, kao i o pokrivenosti širokopojasnim pristupom internetu po tehnologiji, brzini i broju operatora koji pružaju ovu uslugu. Putem Geoportala mapirano je 5.046 km telekomunikacione kablovske kanalizacije odnosno, 7.935 km podzemnih telekomunikacionih kablovskih cijevi, 606 antenskih stubova, 1.281 objekat u kojima je smještena elektronska komunikaciona oprema (729 zgrada/objekata i 552 spoljna kabineta), 3.474 km vazdušnih kablova i 53.620 stubova rasvjete i energetske stubova na koje se kače vazdušni telekomunikacioni kablovi. Geoportal je, osim operatorima i Agenciji, dostupan i zaposlenima u ministarstvima, opštinama, sekretarijatima, agencijama i preduzećima koji rade na poslovima izdavanja urbanističko tehničkih uslova, planiranja prostora i izgradnje objekata i saobraćajnica, uređenja prostora, upravljanja komunalnom infrastrukturom i sl.

Podgorica, 04.04.2023. godine

EKIP